

1964 June

FÉL ÉVSZÁZADOS LÉGI JUBILEUM

Magyarországunk társadalmi életében egyre sűrűbben találkozzunk házastársak aranylakodalmi évfordulóival s elismeréssel köszöntjük 50 év együttélésének részeseit, akiket családi körben, rokonság és jóbarátok sora éltet, elhalmozva jókívánságokkal az ünnepeltet.

Ritkábban adódó alkalom a munka terepén valamely hivatás fél évszázados megünneplésének lehetősége, mert korralljáró erőfogyatkozás rendszerint 4 évtized múltával nyugalmabavonulást eredményez, különösen olyan hivatás terén, melynek velejárójaként a fokozott idegfeszültség örölmalma tesz pontot a hivatás végére. Ezek sorában a repülés áll első helyen, különösen, ha olyan változatos munkaterepen zajlott le, mint az eddig már megjelent könyveinek lebilincselő élményleírásaival országos hírnévre szert tett vitéz Hefty Frigyes, az első világháború legendás vadászrepülőpilótája, aki 44 hónapos frontszolgálatát során a legmagasabb kitüntetés, az arany vitézségi érem háromszoros tulajdonosaként összesen 21 kitüntetést szerzett s ezzel a monarchia tíz legszebben dekorált katonája s a Vitézi Rend első 100 avatottjának egyike lett. (1921)

Vitéz Hefty ötven év előtt, 1914 május 12-én repült először. Aspern, Fischamend, Wr. Neustadt s végül Thalerhof voltak kiképzésének állomásai. A világháború kitörésekor már önkéntes jelentkezéssel az akkori K. u. K. Luftschiffer Abteilung kötelékében első volt, aki az olasz front felderítését végezte. Sok légigyőzelme során 1918 augusztusában egy többszörösen nagyobb létszámú olasz géppel vívott légiharcában égve lelőtték. Hefty 5000 méter magasságból, az akkor első ízben magával vitt ejtőernyőjével kiugorva, szerencsésen földet ért. Ez volt a háborúban az első ejtőernyősugrás, amelyet a Legfelső dicséret elismerés okmányával jutalmazott a hadvezetőség.

A háború után megindított városközi légiutas és postajárat már helyen találja a repülés szereimését, — az 1923-ban megindított első magyar Légitforgalmi pilótája lett az általa légiúton hazarepült Fokker gépeken, majd 5 éven keresztül a francia légitforgalomba delegált forgalmi pilóta lett. A 30-as évek elején a MOVE keretében megalakult vitorlázó repülésben végzett uttörő munkát, — egy évtizeden át lépésről-lépésre vitte és fejlesztette a motornélküli repülést, amely végül 16 városban, (köztük 8 cserkészalakulat) hozta létre a motoros repülés előiskoláját, mely aztán a H.M. Nemzeti Repülő Alap nagyobb anyagi támogatásával megalapozta az ifjúsági előképzést, —

soraikból a legkiválóbb pilótáink kerültek az élrepülők sorába.

Négy éven át az esztergomi Aero Ever berepülőjeként, csaknem 500 gépet próbált ki, majd visszatért tulajdonképeni munkahelyére a Légügyi Hivatalba, ahol mint előadó működött éveken át s a háború utolsó évében a VKF. II. és V. osztályán működött mint előadó. Mikor a légierők rendszeres hirszolgálatára vált szükségessé, a harcok alakulatokkal járta a repülő századokat, míg végül a Híradó szakasszal Németországba helyezték át, ahol a front összeomlásával amerikai megszállóknál fejezte be pályafutását.

Itt az USA-ban nyolc éven át nem repülhetett, de a repülés rajongója csakhamar kapcsolatot létesített itteni sportrepülőkkel, akik lehetővé tették, hogy újra gépbe ülhessen. Ez nem elégítette ki. Meggyőződést kívánt szerezni, hogy egykori sokoldalúsága mellett (67 motoros és 37 különböző vitorlázógépen repült) képes-e még önálló vezetésre. S mikor Californiában élő Frigyes fia meghívására és leánya Halásziné anyagi támogatásával ez év április közepén feleségével Santa Monicába repülhetett, nemsokára kilátogatott a Tehachapay repülőtérré, ahol fiának teljesítménygépe van s ott egy Schweitzer 2-22-es gépen előbb fiát utasként vitte magával, kérve, hogy ellenőrizze. Majd mikor megszólalt megette: Bravó Édesapám, — úgy megy minden, mint 30 év előtt, akkor a következő felszállása már valóban a teljes otthonlétet igazolta.

Mondanunk sem kell, milyen ünnepségekben részesítették egykori oktatójukat a boldog clubtagok s mikor egy héttel utóbb Frigyes fiánál jött össze a club magyar gárdája, egykori cserkészrepülő növendékei (ma mind aranyjelvényes, briliánsos "nagyagyuk") váratlan meglepetésben részesítették, átadva egy fehér carrarai márványlapon nyugvó hármas szimbólumot: a földgömböt karmaiban tartó, kiterjesztett szárnyú sas, mellette szép művü ébresztőóra s arany gömbvégű toll, a talpazat peremén a magyar vitorlázó jelvény s mellette a következő felirat:

Frigyes bátyánknak szeretettel a Los Angeles-i cserkészrepülők 1914-1964. Aztán egy tetszetős égszínkép fémmodel, a szárnyak alján, 50 éves jubileumára szeretettel — itt következnek az aláírások.

70 éves korban aligha repült még valaki egyedül tartva kézen a kormányt, — gratulálunk az öreg sasnak, aki távol hazájától bizonytatólag szolgálta, hogy nemzetünk tagjai helyt állanak egyformán földön, vizen — levegőben.

Peterdy Sándor

